

Kursplan

för kurs på grundnivå

Att undervisa i samhällsorienterande ämnen för grundlärarutbildningen 30.0 Högskolepoäng
årskurs 4-6 30.0 ECTS credits

Teaching Social Studies for Middle School

Kurskod:	HV46FV
Gäller från:	HT 2023
Fastställt:	2020-06-16
Ändrad:	2022-12-20
Institution	Institutionen för ämnesdidaktik
Ämne	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
Fördjupning:	G1N - Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för ämnesdidaktik.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Grundläggande behörighet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
HIST	Historia med ämnesdidaktik	6
RELI	Religionskunskap med ämnesdidaktik	6
SADI	Samhällskunskap med ämnesdidaktik	6
GEOG	Geografi med ämnesdidaktik	6
SODI	De samhällsorienterande ämnenas didaktik	6

Kursens innehåll

De samhällsorienterande ämnena i skolan fokuserar på olika aspekter av mänskliga samhällen. Kursen behandlar sådan kunskap och förmåga som krävs för att såväl självständigt som i samverkan med andra arbeta som lärare i samhällsorienterande ämnen, årskurs 4-6. Kursen behandlar relevant ämnesinnehåll, ämnesdidaktisk forskning, undervisning och bedömning i de samhällsorienterande ämnena, historia, religionskunskap, samhällskunskap och geografi i grundskolans årskurs 4-6. Särskilt fokuseras i undervisningen ämneskunnande och undervisning i relation till lärares arbete i samhällsorienterade ämnen. I kursen används varierade arbetsformer och arbetssätt för att underlätta perspektivtagande samt ge möjlighet till kreativt och kritiskt tänkande. Kursen som består av fyra delkurser kopplade till respektive skolämne syftar till att ge grundläggande ämneskunskaper med inriktning på att kunna organisera undervisning. Dessa delkurser berör respektive skolämnens aktuella kärna och identitet. Delkurserna omfattar ett vidare ämnesinnehåll än det som ingår i de fyra skolämnenas kursplaner. I varje delkurs berörs förståelse och användning av aktuella centrala ämnesdidaktiska begrepp. Den femte delkursen berör de samhällsorienterande ämnenas förutsättningar och beröringspunkter.

Kursen består av följande delar:

Delkurs 1: Historia med ämnesdidaktik, 6 hp

Delkursen behandlar kunskaper och förmågor som är centrala i undervisning om mänskliga samhällen ur ett historiskt perspektiv. Delkursen ger centrala historiska kunskaper om de kunskapsområden som behandlas i

årskurs 4–6 samt historiedidaktiska begrepp och teorier som ger förutsättningar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning i historia.

Delkursen fokuserar på tre innehållsliga teman:

- i) Kulturmöten och statsbildning i Norden, cirka 800–1500,
- ii) Maktförhållanden och levnadsvillkor i Norden, cirka 1500–1800,
- iii) Folkökning, ändrade maktförhållanden och emigration, cirka 1800–1900.

Historiedidaktiska begrepp och teorier som tankeredskap, källkritik, historieanvändning och historiemedvetande används genomgående för att didaktisera innehållet.

Delkurs 2: Religionskunskap med ämnesdidaktik. 6 hp

Delkursen behandlar kunskaper och förmågor som är centrala i undervisning om mänskliga samhällen ur ett tros- och livfrågeperspektiv. Delkursen ger centrala religionsvetenskapliga kunskaper om de kunskapsområden som behandlas i årskurs 4–6 samt religionsdidaktiska begrepp och teorier som ger förutsättningar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning i religionskunskap.

Delkursen fokuserar på tre innehållsliga teman:

- i) Religion och livsåskådningar nu och förr,
- ii) Levnadsregler, ritualer och högtider,
- iii) Livsfrågor och etik.

Religionsdidaktiska begrepp och teorier används genomgående för att didaktisera innehållet och behandla samspelet mellan individ, grupp och samhälle i termer av livsåskådningar och religion.

Delkurs 3: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 6 hp

Delkursen behandlar kunskaper och förmågor som är centrala i undervisning om mänskliga samhällen ur ett samtidsperspektiv. Delkursen ger centrala politiska, ekonomiska, sociala och rättsliga kunskaper om de kunskapsområden som behandlas i årskurs 4–6 samt samhällskunskapsdidaktiska begrepp och teorier som ger förutsättningar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning i samhällskunskap.

Delkursen fokuserar på fyra innehållsliga teman:

- i) Mänskliga rättigheter och demokrati,
- ii) Politiska och rättsliga perspektiv i Sverige,
- iii) Välfärdssamhället och samhällsekonomin,
- iv) Informationshantering.

Samhällskunskapsdidaktiska begrepp och teorier som tankeredskap, källtillit och medborgarbildning används genomgående för att didaktisera innehållet och behandla det nutida samspelet mellan individ, grupp och samhälle.

Delkurs 4: Geografi med ämnesdidaktik, 6 hp

Delkursen behandlar kunskaper och förmågor som är centrala i undervisning om samhällen ur ett geografiskt perspektiv, särskilt sambanden människa-samhälle-natur. Delkursen ger centrala kunskaper om de kunskapsområden som behandlas i årskurs 4–6 samt geografididaktiska begrepp och teorier som ger förutsättningar för planering, genomförande och utvärdering av undervisning i geografi.

Delkursen fokuserar på tre innehållsliga teman:

- i) Geografiska förhållanden, mönster och processer,
- ii) Hållbar utveckling,
- iii) Geografins metoder och verktyg.

Geografididaktiska begrepp och teorier som tankeredskap och fältstudier används för att didaktisera innehållet och behandla sambanden mellan natur, samhälle och människa.

Delkurs 5: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 6 hp

Delkursen behandlar de gemensamma dragen mellan SO-ämnena, men också de enskilda ämnenas särart.

Kursen berör också olika arbetssätt för att fördjupa elevers förståelse både i de enskilda ämnena och i ämnesöverbryggande teman. Vidare berörs formativ undervisning, språkliga aspekter av undervisning i SO-ämnena samt begreppsbyggande.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på Delkurs 1: Historia med ämnesdidaktik, 6 hp ska studenten kunna:

- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa historiska perspektiv i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 4–6,
- redogöra för och använda grundläggande historiska och historiedidaktiska perspektiv, begrepp, teorier, metoder och källor,
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i historia samt relatera ämnesbegrepp till konkretioner som lämpar sig för en elevgrupp i årskurs 4–6.

För godkänt resultat på Delkurs 2: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 6 hp ska studenten kunna:

- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att

undervisa tros- och livsfrågeperspektiv i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 4–6,
- redogöra för och använda grundläggande religionsvetenskapliga och religionsdidaktiska perspektiv, begrepp, teorier, metoder och källor,
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i religionskunskap samt relatera ämnesbegrepp till konkretioner som lämpar sig för en elevgrupp i årskurs 4–6.

För godkänt resultat på Delkurs 3: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 6 hp ska studenten kunna:
- förklara och problematisera samhällsfrågor inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa i samhällskunskap i årskurs 4–6,
- redogöra för och tillämpa sök- och urvalsstrategier för att hitta och välja ut information som kan ligga till grund för undervisning i samhällskunskap,
- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa politiska, ekonomiska och sociala perspektiv i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 4–6,
- redogöra för och använda grundläggande samhällsvetenskapliga och samhällskunskapsdidaktiska perspektiv, begrepp, teorier, metoder och källor,
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i samhällskunskap samt relatera ämnesbegrepp till konkretioner som lämpar sig för en elevgrupp i årskurs 4–6.

För godkänt resultat på Delkurs 4: Geografi med ämnesdidaktik, 6 hp ska studenten kunna:
- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa geografiska perspektiv i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 4–6,
- redogöra för och använda grundläggande geografiska och geografididaktiska perspektiv, begrepp, teorier, metoder och källor,
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i geografi samt relatera ämnesbegrepp till konkretioner som lämpar sig för en elevgrupp i årskurs 4–6.

För godkänt resultat på Delkurs 5: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 6 hp ska studenten kunna:
- redogöra och diskutera gemensamma drag mellan ämnena och de enskilda ämnenas särart,
- planera, organisera, kommunicera och utvärdera undervisning i historia, religionskunskap, samhällskunskap och geografi såväl enskilt som tillsammans med andra på ett sätt som skapar goda förutsättningar för elevers lärande samt kunna argumentera för de val som görs utifrån skolans styrdokument och ämnesdidaktiska överväganden,
- planera, organisera, kommunicera och utvärdera tematisk undervisning i SO såväl enskilt som tillsammans med andra på ett sätt som skapar goda förutsättningar för elevers lärande samt kunna argumentera för de val som görs utifrån skolans styrdokument och ämnesdidaktiska överväganden.

Undervisning

Undervisningen består av nätbaserade föreläsningar, seminarier och gruppövningar samt träffar på campus (antal träffar anges för respektive kurstillfälle). Kurskrav: individuella skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga presentationer samt närvaro på seminarier är obligatoriska inslag i kursen. Se vidare Kunskapskontroll och examination d).

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs 1: Historia med ämnesdidaktik, 6 hp examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 2: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 6 hp examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 3: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 6 hp examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 4: Geografi med ämnesdidaktik, 6 hp examineras genom en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 5: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 6 hp examineras genom en muntlig redovisning av temaarbete samt opponering på andras temaarbeten samt en skriftlig hemtentamen.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Om student har ett intyg med rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd på grund av

funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala

Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs.

c) Betygskriterier

De skriftliga målrelaterade betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på alla kursdelar, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro om 80 % per kursdel.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoängs om respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gångse avrundningsregler tillämpas.

Del av kurs som tillgodoräknats utesluts ur sammanvägningen för slutbetyg.

e) Underkännande

För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen.

Det läsår som kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till ämnesstudierektor.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg kan medges på samtliga examinationsuppgifter om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Vid godkänd komplettering av enklare formalia fel används betygen A-E. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär – mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang – används betyget E.

Själva betygsbeslutet skjuts upp tills komplettering inkommit. Studenten får inledningsvis inget betyg, utan meddelas en kompletteringsuppgift för att kunna nå upp till godkänt. Om studenten inte inkommer med en tillräckligt förbättrad uppgift inom utsatt tid ges betyget Fx.

Övergångsbestämmelser

I det fall kursen inte längre ges, eller att kursinnehållet väsentligt har ändrats har studenten rätt att en gång per termin, under en treterminsperiod, examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Aktuell kurslitteratur (och övriga läromedel) anslås på institutionens webbplats på www.su.se/institutionen-for-amnesdidaktik. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.